

Bezpieczna praca prasą do słomy

Napisano dnia: 2022-07-01 11:32:30

BYSTRZYCA KŁODZKA (inf. zewn.). Lato rozkręca się, więc przybywa prac polowych. W ich trakcie wymagana jest maksymalna ostrożność, by nie doszło do wypadku. Dlatego dziś piszemy o wymaganym zachowaniu przy obsłudze kolejnego urządzenia rolniczego.

Prasa do słomy to maszyna rolnicza prasująca podebrany materiał i wiążąca go w bele lub kostki, co ułatwia transport i przechowywanie. Prasa do pracy agregowana jest z ciągnikiem rolniczym.

Odzież robocza

Do prac przy obsłudze prasy może przystąpić rolnik ubrany w dopasowaną i przylegającą do ciała odzież roboczą. Poły bluzy lub koszuli należy zapiąć, a mankiety rękawów nie mogą luźno zwisać.

Rolnik powinien także założyć:

- buty pełne z podnoskiem chroniącym palce stóp,
- czapkę na głowę tak, żeby zakryć włosy lub je spiąć,
- rękawice ochronne przy pracach związanych z eksploatacją prasy, takich jak demontaż i montaż noży,
- okulary ochronne przy ostrzeniu noży.

W zależności od warunków pracy zestaw, który tworzy ciągnik z prasą, emituje hałas. Może on przekraczać najwyższe dopuszczalne natężenie (NDN), czyli poziom 85 dB (decybeli) na stanowisku operatora ciągnika (nawet, jeśli ciągnik jest wyposażony w kabinę). W takim przypadku rolnik powinien stosować środki ochrony słuchu (jeśli wynika to z instrukcji obsługi). Drzwi kabiny ciągnika powinny być zamknięte, co ograniczy hałas pracującej maszyny.

Podczas pracy prasą do słomy może występować także zapylenie przekraczające najwyższe dopuszczalne stężenie (NDS) na stanowisku operatora ciągnika, dlatego też w takim przypadku rolnik powinien stosować ochrony dróg oddechowych.

Bezpieczeństwo eksploatacji prasy

Przed przystąpieniem do pracy rolnik powinien zapoznać się z instrukcją:

- bezpiecznej eksploatacji prasy oraz jej konserwacją i regulacją,
- obsługi ciągnika rolniczego,
- dołączoną do wałka przegubowo-teleskopowego.

Agregowanie maszyny

- Przed rozpoczęciem pracy należy sprawdzić każdorazowo stan techniczny prasy, zwłaszcza: stan układów jezdnych maszyny i ciągnika, instalacji hydraulicznej, instalacji elektrycznej stan dyszla zaczepowego i osłon.
- Podczas łączenia nikt nie powinien znajdować się pomiędzy ciągnikiem a prasą.
- Po zaczepieniu oka dyszla prasy z zaczepem transportowym ciągnika należy zabezpieczyć zawleczką sworzni zaczepowej (jeśli nie jest to zaczep automatyczny). W przypadku zaczepu automatycznego należy sprawdzić jego zabezpieczenie.
- Następnie połączyć instalację elektryczną z instalacją elektryczną ciągnika i zabezpieczyć gniazdo przed wysunięciem.
- W następnej kolejności połączyć instalację hydrauliczną prasy z końcówką instalacji hydraulicznej ciągnika. Przy tych czynnościach należy używać rękawic ochronnych.
- Przed podłączeniem przewodów hydraulicznych trzeba upewnić się, czy nie są pod ciśnieniem.
- Po odłączeniu prasy należy ustawić ją za pomocą podpory i unieruchomić przez włożenie klinów pod koło.

Przejazd transportowy z prasą po drogach publicznych

- Przed rozpoczęciem jazdy należy sprawdzić, czy sposób podłączenia jest właściwy oraz skontrolować podłączenia instalacji elektrycznej układów sygnalizacyjno-oświetleniowych.
- Należy pamiętać o podniesieniu podbieracza i zabezpieczeniu go przed opadnięciem.
- Na tylnej ścianie prasy należy umieścić trójkątną tablicę wyróżniającą pojazd wolno poruszający się oraz tablicę z lampami zespolonymi i światłami odblaskowymi (jeśli prasa nie jest w nie wyposażona, a te na wyposażeniu ciągnika nie są widoczne).
- Przed ruszeniem należy każdorazowo upewnić się, czy w pobliżu ciągnika i prasy nie znajdują się niewidoczne z miejsca operatora osoby, szczególnie dzieci.
- Jadąc po drodze publicznej, należy stosować się do przepisów ruchu drogowego i przepisów transportowych.
- W przypadku prasy kostkującej przy przejazdach transportowych należy zawsze przestawić ją w położenie transportowe.
- W przypadku wyposażenia prasy kostkującej w prowadnicę tylną (podajnik), w czasie jazdy powinna się ona znajdować w położeniu transportowym (po przestawieniu za pomocą łańcucha i łącznika hakowego).

- Kierujący ciągnikiem rolniczym zobowiązany jest zjechać jak najbardziej na prawo w celu ułatwienia wyprzedzania innym pojazdom.

Praca z wałem przegubowo-teleskopowym

- Prasa może być podłączona do ciągnika tylko przy użyciu właściwie dobranego wału przegubowo-teleskopowego wyposażonego w osłony zabezpieczone przed obracaniem się za pomocą łańcuszków.
- Wał przegubowo-teleskopowy można dołączać i odłączać tylko przy wyłączonym WOM i wyłączonym silniku ciągnika oraz wyjętym ze stacyjki kluczyku oraz zaciągniętym hamulcu postojowym.
- Po zamontowaniu wału należy:
  - sprawdzić, czy jest właściwie osadzony. W tym celu trzeba spróbować ściągnąć go z wału odbioru mocy (WOM) ciągnika i wału przejęcia mocy (WPM) maszyny;
  - przyczepić łańcuszki zabezpieczające przed obracaniem się osłony do nieruchomej części ciągnika (np. do osłony daszkowej) i nieruchomej części prasy;
  - przestrzegać przepisowej długości teleskopowania, czyli zachodzenia na siebie połówek wału przegubowo-teleskopowego w położeniu roboczym.
- Przed włączeniem wału odbioru mocy należy upewnić się, czy wybrana prędkość obrotowa wału odbioru mocy ciągnika odpowiada dopuszczalnej prędkości obrotowej prasy. Zabrania się przeciążania wału i maszyny oraz gwałtownego załączania sprzęgła. Sprawdzeniu podlega również właściwy kierunek obrotów WOM oraz fakt, czy nikt nie znajduje się w strefie pracy wału przegubowo-teleskopowego.
- Wzbronione jest przechodzenie nad wałem i pod wałem, a także stawanie na nim.
- Należy pamiętać o nasmarowaniu poszczególnych części wału zgodnie z instrukcją znajdującą się na osłonie.
- Aby nie uszkodzić osłony wału przegubowo-teleskopowego podczas pracy, nie należy wykonywać ostrych skrętów ciągnikiem.

Praca maszyną - zbiór słomy, wyładunek

- Prasę można uruchomić, gdy wszystkie osłony znajdują się na właściwym miejscu i są kompletne oraz nieuszkodzone.
- Sznurek i siatkę zakłada się po wyłączeniu napędu i silnika ciągnika oraz wyjęciu kluczyka ze stacyjki.
- Należy zachować szczególną ostrożność, kiedy w pobliżu znajdują się osoby postronne lub zwierzęta, szczególnie podczas wyładunku bel na nierównym terenie.
- W przypadku prasy kostkującej wyposażonej w prowadnicę tylną, za pomocą której kostki słomy są przesuwane bezpośrednio na przyczepę powinien być zamontowany tylny dyszel przy prasie. Należy również zwrócić uwagę na to, aby prowadnica swobodnie wisiła na łańcuchu (nie powinna się opierać o przednią burtę przyczepy), gdyż w takim przypadku w czasie jazdy na zakrętach może dojść do uszkodzenia przyczepy.

Usuwanie zapchania podbieracza i układu tnącego

Przed usuwaniem zapchania prasy należy zatrzymać zestaw, wyłączyć silnik ciągnika, wyjąć kluczyk ze stacyjki i zaciągnąć hamulec. Do usuwania zapchanego pokosu można wykorzystać specjalne grabie, które należy wykonać we własnym zakresie, według zaleceń producenta.

Demontaż i montaż noży tnących oraz ich ostrzenie

Do demontażu i montażu noży tnących należy używać rękawic ochronnych przed skaleczeniem, a do ich ostrzenia dodatkowo okularów ochronnych.

Regulacje, konserwacja oraz naprawy

- Usuwanie pozostałości słomy, siana, czyszczenie może być wykonywane jedynie przy wyłączonym napędzie prasy, unieruchomionym silniku ciągnika i wyjętym ze stacyjki kluczyku.
- Po podniesieniu prasy przy użyciu podnośnika należy zabezpieczyć ją mocną podporą.
- Tylną klapę prasy belującej uniesioną na siłownikach należy zabezpieczyć mechaniczną blokadą.

Ochrona przeciwpożarowa

- Na wyposażeniu maszyny podczas jej eksploatacji powinna znajdować się atestowana gaśnica (proszkowa lub wodna) – zgodnie z instrukcją obsługi.
- W przypadku pożaru należy niezwłocznie wyładować belę, odjechać ciągnikiem tak, aby prasę ustawić pod wiatr i aby ogień nie przeniósł się na ciągnik. O ile to możliwe, odłączyć maszynę i odjechać ciągnikiem.
- Do gaszenia można użyć także wody. Starać się ugasić pożar w zarodku przy użyciu posiadanego sprzętu.
- Przed rozpoczęciem żniw należy zapoznać się z instrukcją korzystania z gaśnic.

Dobre praktyki

- Apteczka pierwszej pomocy znajdująca się na wyposażeniu ciągnika,
- podczas pracy maszyna rolnik powinien posiadać przy sobie telefon komórkowy, który w razie nagłej potrzeby pozwoli na szybkie wezwanie pomocy,
- przerwy w pracy dla regeneracji sił oraz uzupełnianie płynów bogatych w sole mineralne, zwłaszcza podczas upałów.

Zabrania się!

- Uruchamiać maszyny przez dzieci, osoby nietrzeźwe lub będące po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu.
- Przebywać w pobliżu otwieranej lub otwartej i niezabezpieczonej klapy komory prasującej prasy belującej.
- Usuwać zapchania podbieracza lub urządzenia tnącego w trakcie pracy prasy.
- Wchodzić na prasę, która jest w ruchu, gdy silnik ciągnika jest włączony, a kluczyk jest w stacyjce.
- Przewozić na prasie osoby i zwierzęta, ani transportować jakichkolwiek materiałów.

Damian Bartkowski

specjalista

Placówka Terenowa KRUS

w Bystrzycy Kłodzkiej

Opracowano na podstawie materiałów i broszur prewencyjnych KRUS (www.krus.gov.pl) oraz Państwowej Inspekcji Pracy.